

UNIVERSITAS STUDIORUM NEOPLATENSIS

INSTITUT ZA BIOLOGIJU PMF-A

ZBORNIK

STUDENTSKIH RADOVA

NOVI SAD

1984

PRIKAZ REZULTATA OSMATRANJA ORNITOFAUNE FRUSKE GORE*)

PURGER Jenő, student III godine Biologije, Institut za biologiju,
Prirodno-matematički fakultet, Novi Sad

MIKES dr Mihály, mentor, Institut za biologiju, Prirodno-matema-
tički fakultet, Novi Sad

UVOD I METODE

Ornitološka grupa studenata biologije Instituta za bio-
logiju Prirodno-matematičkog fakulteta u Novom Sadu vršila je
posmatranje i izučavanje ornitofaune Fruške gore u sklopu istra-
živačke akcije "Flora i fauna Fruške gore 1982/83".

Fruška gora je ostrvska planina odvojena od balkanskih
planina i Karpata. Ornitofauna ovog dela Vojvodine je slabije ob-
radjena u odnosu na nizinska močvarna staništa. Ima malo radova
koji se odnose na ornitofaunu Fruške gore. Jedan od takvih, nama
dostupan, bio je rad P e k i ć - a (1978).

Cilj naše akcije je bio posmatranje i utvrđivanje bro-
ja ptičjih vrsta, njihove učestalosti i brojnosti, kao i raspored
po biotopima.

Posmatranja su izvedena od 12. do 22. jula 1982. godine
na području Ležimira, i od 25. jula do 4. avgusta 1983. godine
na području Iriškog venca.

*) Istraživačku grupu su sačinjavali 1982. godine: Gergely
József i Purger Jenő, a 1983. godine: Kormányos Róbert,
Purger Jenő i Sütő Tibor

Tabela 1. - Shema istraživačkog rada

Godina	Vreme	Područje	Lokalitet	Broj izlazaka
1982.	12-17, 19-21.VII	Ležimir	šuma	12
			pašnjak	6
			voćnjak	6
			selo	2
	13,16.VII	Mutalj	jezero	2
	18.VII	Vrdnik	šuma	1
Ukupno	10 dana	3	5	29
1983.	25.VII do 4.VIII	Iriški venac	šuma	10
			park	10
	31.VII	Hopovo	šuma	1
			potok	1
	1.VIII	Paragovo	šuma	1
Ukupno	10 dana	3	3	23

Kao što se vidi iz tabele 1. ukupan broj izlazaka iznosio je 52, od toga 1982. godine 29, a 1983. godine 23.

1982. godine ispitivanja su vršena isključivo metodom posmatranja, a 1983. godine metodom posmatranja, minimalnog transekta i pomoću cenzusa u tački (M a t v e j e v, 1976).

Rezultate metodom minimalnog transekta i cenzusa u tački, prikupljali smo od 6 do 10 sati. Jedan transekt je trajao sat vremena kao i cenzus u tački. Za vreme uzimanja uzoraka ovim metodama vreme je bilo vedro ali često vetrovito.

Rezultati su prikazani tabelarno, a faunistička lista je radjena po K.H. V o o u s - u (1980).

Za označavanje učestalosti i brojnosti vrsta koristimo rimske i arapske brojeve kao što se vidi iz tabele 2.

Tabela 2. - Učestalost i brojnost vrsta

Učestalost	Brojnost
I jednom vidjena	1 pojedinačni primerci
II par puta vidjena	2 parovi
III obična	3 familije
IV česta	4 veće grupe
V jako česta	5 vrlo velike grupe

U sistematskom delu dato je latinsko i narodno ime ptica na srpskohrvatskom i madjarskom jeziku, zatim u zagradi:

- (1,-) - ako je ptica evidentirana 1982.godine na prvom terenu,
(-,2) - ako je ptica evidentirana 1983. godine na drugom terenu,
(1,2) - ako je ptica evidentirana i 1982. i 1983. godine na oba terena.

Na kraju teksta brojevi u zagradama označavaju učestalost i brojnost ptica.

REZULTATI I DISKUSIJA

Ornitofauna Ležimira i okoline

Ležimir se nalazi na jugozapadnom delu Fruške gore. Tu se završavaju mešovite listopadne šume za koje se nadovezuju voćnjaci, pašnjaci i kulturna polja. Raspodela po biotipima, učestalost i brojnost ptica data je u tabelama 3, 4, i 5.

Tabela 3. - Ptice mešovitih listopadnih šuma

No.	V r s t a	Učestalost	Brojnost
1.	<i>A. gentilis</i>	I	2
2.	<i>A. nisus</i>	I	1
3.	<i>B. buteo</i>	II	1,2
4.	<i>S. decaocto</i>	III	1,2
5.	<i>S. turtur</i>	II	1,2
6.	<i>A. otus</i>	I	1
7.	<i>J. torquilla</i>	I	1
8.	<i>P. viridis</i>	III	1
9.	<i>D. major</i>	II	1
10.	<i>D. medius</i>	III	1
11.	<i>A. trivialis</i>	I	2
12.	<i>E. rubecula</i>	II	1
13.	<i>L. megarhynchos</i>	II	1
14.	<i>T. merula</i>	IV	1,2
15.	<i>S. atricapilla</i>	III	1,2
16.	<i>Ph. collybita</i>	II	1,2
17.	<i>A. caudatus</i>	I	3
18.	<i>P. palustris</i>	I	1
19.	<i>P. ater</i>	II	1,2
20.	<i>P. caeruleus</i>	III	1,2
21.	<i>P. major</i>	IV	1,2,3
22.	<i>S. europaea</i>	II	1
23.	<i>C. brachydactyla</i>	I	1
24.	<i>O. oriolus</i>	III	1
25.	<i>G. glandarius</i>	II	1
26.	<i>C. corax</i>	II	2
27.	<i>F. coelebs</i>	II	1,2
28.	<i>C. chloris</i>	II	3
29.	<i>C. coccothraustes</i>	II	1,2

U biotop mešovitih listopadnih šuma svrstali smo 29 vrsta ptica, što čini 50% svih vrsta zabeleženih na ovom području.

Najfrekventnije vrste su: *S. turtur*, *P. major*, *T. merula*, *S. atricapilla* i *P. caeruleus*, a svega jednom su vidjene: *A. nissus*, *A. otus*, *J. torquilla*, *P. palustris* i *C. brachydactyla*.

Tabela 4. - Ptice brdsko-planinskih pašnjaka sa žubonovima

No.	V r s t a	Učestalost	Brojnost
1.	<i>Ph. colchicus</i>	II	1
2.	<i>M. apiaster</i>	III	1,3
3.	<i>U. epops</i>	II	2
4.	<i>G. cristata</i>	I	1
5.	<i>L. arborea</i>	II	1,2
6.	<i>H. rustica</i>	IV	3
7.	<i>D. urbica</i>	III	1,3
8.	<i>M. alba</i>	II	1
9.	<i>Ph. ochruros</i>	I	1
10.	<i>O. oenanthe</i>	III	1,2
11.	<i>F. hypoleuca</i>	I	1
12.	<i>L. collurio</i>	IV	2
13.	<i>P. pica</i>	III	1,2
14.	<i>C. corone cornix</i>	I	1
15.	<i>S. vulgaris</i>	II	3
16.	<i>P. domesticus</i>	IV	3
17.	<i>P. montanus</i>	III	1,3
18.	<i>C. carduelis</i>	II	3
19.	<i>C. cannabina</i>	II	3
20.	<i>E. citrinella</i>	III	1,3
21.	<i>E. calandra</i>	III	1,2

U ovaj biotop svrstali smo 21 vrstu ptica, što čini 36,2% od ukupno evidentiranih vrsta. Najfrekventnije vrste su: *H. rustica*, *L. collurio*, i *P. domesticus*, a svega jednom su viđene: *G. cristata*, *Ph. ochruros*, *F. hypoleuca* i *C. corone cornix*.

Tabela 5. - Ptice močvarnih staništa (Mutaljsko jezero)

No.	V r s t a	Učestalost	Brojnost
1.	<i>P. ruficollis</i>	I	3
2.	<i>I. minutus</i>	I	1
3.	<i>A. cinerea</i>	I	1
4.	<i>A. platyrhynchos</i>	I	3
5.	<i>G. chloropus</i>	II	2
6.	<i>T. ochropus</i>	I	1
7.	<i>A. hypoleucos</i>	I	2
8.	<i>R. riparia</i>	I	1

U ovom biotopu našli smo 8 karakterističnih vrsta što čini 13,8% od ukupno evidentiranih ptica.

Ukupno smo registrovali 58 vrsta iz 12 redova. U najvećem broju se javljaju vrste iz reda Passeriformes 38 što čini 65,5% od ukupnog broja registrovanih vrsta. Drugi po brojnosti je red Piciformes sa 4 vrsta što čini 6,9%, a zatim sledi red Falconiformes sa 3 vrste što čini 5,2% od ukupnog broja evidentiranih vrsta.

Ostali redovi Podocoptiformes (1), Ciconiiformes (2), Anseriformes (1), Galliformes (1), Gruiformes (1), Charadriiformes (2), Columbiformes (2), Strigiformes (1) i Coraciiformes (2) čine preostalo, 22,4% od ukupno evidentiranih vrsta.

Ornitofauna Iriškog venca i okoline

Iriški venac se nalazi na centralnom delu Fruške gore. Na ovom području su najčešće bukove šume, a oko spomenika u parku sadjene su različite vrste žbunova i drveća. Tako i četinari su prisutni u većem broju. Na ovom području osim metode posmatranja prikupljeni su podaci i pomoću metode minimalnog transekta i cenzusa u tački. Podaci dobijeni ovim metodama prikazani su u tabelama 6, 7, 8. i 9.

Tabela 6. - Podaci dobijeni metodom min. transekta u biotopu mešovitih listopadnih šuma na Iriškom vencu

No.	V r s t a	Broj dana	Učestalost	Brojnost
1.	B. buteo	2	II	1
2.	C. oenas	2	I	1,2
3.	S. turtur	7	II	1,2
4.	C. canorus	1	I	2
5.	A. apus	1	I	1
6.	P. viridis	3	I	1
7.	D. major	6	II	1
8.	D. medius	3	II	1
9.	H. rustica	4	II	1,2,3
10.	D. urbica	4	I, II	1,2
11.	M. alba	1	I	1
12.	E. rubecula	6	II	1
13.	T. merula	5	I, II	1,2
14.	S. atricapilla	1	I	1
15.	R. regulus	1	I	2
16.	M. striata	1	I	1
17.	P. palustris	2	I	2
18.	P. caeruleus	3	II	2
19.	P. major	7	III	3

No.	V r s t a	Broj dana	Učestalost	Brojnost
20.	<i>S. europaea</i>	7	III	1,2,3
21.	<i>O. oriolus</i>	6	I,II	1,2
22.	<i>G. glandarius</i>	1	II	1
23.	<i>P. domesticus</i>	1	I	2
24.	<i>F. coelebs</i>	7	II	1,2
25.	<i>E. citrinella</i>	1	I	1

Iz gornje tabele vidimo da se metodom min. transekta u mešovitim listopadnih šuma evidentiralo 25 vrsta. Transekt je radjen od 27. do 31. jula i 1. i 3. avgusta 1983. godine ujutru između 8 i 10 sati u trajanju od sat vremena. Iz tabele vidimo da smo četiri vrste vidjeli svaki dan (16%), tri 6 dana (12%), jednu 5 dana (4%), dve 4 dana (8%), tri 3 dana (12%), tri 2 dana (12%) i devet 1 dan (36%).

Tabela 7. - Podaci dobijeni metodom cenzusa u tački u biotopu mešovitim listopadnih šuma na Iriškom vencu

No.	V r s t a	Broj dana	Učestalost	Brojnost
1.	<i>S. turtur</i>	3	I	1
2.	<i>P. viridis</i>	1	I	1
3.	<i>D. major</i>	1	I	1
4.	<i>D. medius</i>	4	II	1,2
5.	<i>H. rustica</i>	5	I	1
6.	<i>E. rubecula</i>	1	II	1
7.	<i>T. merula</i>	7	I, II	1,2
8.	<i>P. caeruleus</i>	2	I	1,2
9.	<i>P. major</i>	7	II	1,2,3
10.	<i>S. europaea</i>	7	II	1,2,3
11.	<i>G. glandarius</i>	1	I	1
12.	<i>F. coelebs</i>	4	II	1,2

Iz tabele 7. se vidi da smo metodom cenzusa u tački beležili 12 vrsta (skoro polovina od broja dobijen metodom min. transekta). Posmatranja su izvršena istog dana i u isto vreme kao i posmatranje sa min. transektom.

Tri vrste smo evidentirali svaki dan tj. 7 dana (25%), jednu 5 dana (8,33%), dve 4 dana (16,66%), jednu 3 dana (8,33%), jednu 2 dana (8,33%), i četiri 1 dan (33,33%).

Interesantno je uporediti rezultate dobijene za mešovite listopadne šume (tabela 6. i 7) na području I.Venca sa tabelom 3. u kojoj su date vrste za mešovite listopadne šume okoline Ležimira.

U šumama oko Ležimira evidentirano je 29 a oko I.Venca 25 vrsta. Najfrekventnije vrste na oba područja su: S. turtur, P. major, T. merula dok se medju najfrekventnijim vrstama oko Ležimira nalaze i: S. atricapilla i P. caeruleus, a oko I.Venca S. europaea i F. coelebs.

Tabela 8. - Podaci dobijeni metodom min. transekta u biotopu parka oko spomenika na Vencu

No.	V r s t a	Broj dana	Učestalost	Brojnost
1.	B. buteo	2	I	1
2.	S. turtur	6	II	1
3.	D. major	6	I,II	1
4.	D. medius	2	I	1
5.	H. rustica	5	I	1
6.	E. rubecula	5	III	1,2
7.	Ph. phoenicurus	1	I	1
8.	T. merula	4	I,II	1,2
9.	T. philomelos	1	I	1
10.	S. communis	1	I	1
11.	S. atricapilla	1	I	1
12.	A. caudatus	2	I	3

No.	V r s t a	Broj dana	Učestalost	Brojnost
13.	P. ater	6	II	1,2,3
14.	P. caeruleus	4	II	1,3
15.	P. major	7	II	3
16.	S. europaea	7	III	1,2,3
17.	G. glandarius	5	II	1
18.	C. corax	1	II	1
19.	P. montanus	1	I	1
20.	F. coelebs	4	II	1,3
21.	C. chloris	1	I	1
22.	C. cannabina	1	I	3

U tabeli 8. prikazano je, da je metodom min. transeka u biotopu parka oko spomenika na Vencu evidentirano 22 vrste ptica. Posmatranje je vršeno ujutru, od 6 do 8 časova u trajanju od sat vremena i istog datuma kao i transekt i cenzus u tački u biotopu mešovite listopadne šume.

Dve vrste videli smo svaki dan (9,1%), tri 6 dana (13,6%), tri 5 dana (13,6%), tri 4 dana (13,6%), tri 2 dana (13,6%) i osam vrsta samo 1 dan (36,4%).

Tabela 9. - Podaci dobijeni metodom cenzusa u tački u biotopu parka oko spomenika na Vencu

No	V r s t a	Broj dana	Učestalost	Brojnost
1.	B. buteo	4	I	1,2
2.	S. decaocto	1	I	1
3.	S. turtur	7	II	1,2
4.	A. apus	2	I	1,3
5.	P. viridis	2	I	1

No	V r s t a	Broj dana	Učestalost	Brojnost
6.	D. major	7	II	1
7.	D. medius	4	II	1
8.	H. rustica	1	I	1
9.	D. urbica	3	I	1,2
10.	M. alba	2	I,II	1
11.	E. rubecula	4	II	1
12.	T. merula	4	I,II	1
13.	S. atricapilla	1	I	1
14.	A. caudatus	1	I	3
15.	P. ater	1	I	2
16.	P. caeruleus	2	II	1,2
17.	P. major	7	II	1,2,3
18.	S. europaea	7	II	1,2
19.	G. glandarius	4	I,II	1
20.	C. corax	2	I	1
21.	F. coelebs	5	II	1,2,3
22.	C. chloris	1	II	1
23.	L. curvirostra	1	I	3
24.	C. coccothraustes	1	I	1

Iz tabele 9. vidimo da smo četiri ptice evidentirali svaki dan (16,7%), jednu 5 dana (4,2%), pet 4 dana (20,8%), jednu 3 dana (4,2%), pet 2 dana (20,8%), i 8 vrsta 1 dan (33,3%).

Upoređivanjem tabele 8. i 9. tj. dve metode, minimalnog transektta i cenzusa u tački u biotopu parka oko spomenika na Vencu, vidimo da su rezultati jako slični, i po broju evidentiranih i po frekventnosti pojedinih vrsta.

SPISAK REGISTROVANIH VRSTA

1. Podiceps ruficollis - mali gnjurac - kis vöcsök (1,-) Vidjen je 13. jula 1982.godine na jezeru kod Mutalja (I-1)
2. Ixobrychus minutus - čapljica - pocgém (1,-) vidjena je jednom 16. jula 1982.godine u trsci na jezeru kod Mutalja (I-1)
3. Ardea cinerea - siva čaplja - szürke gém (1,-) jedna je vidjena na Mutaljskom jezeru 13. jula 1982. godine (I-1).
4. Anas platyrhynchos - divlja patka - tőkés réce (1,-), na Mutaljskom jezeru 16. jula 1982.godine primečeno je 3 ♀ (I-3).
5. Accipiter gentilis - jastreb kokošar - héja (1,-), više puta je vidjen u okolini hotela. Nadjeno je i jedno gnezdo što je najverovatnije služilo za gneždjenje ove ptice (II-2).
6. Accipiter nisus - kobac ptičar - karvaly (1,2). Vidjen veoma retko, na oba područja (I-1).
7. Buteo buteo - mišar - egerészölyv (1,2). Redovno smo vidjali i u okolini Ležimira i u okolini Iriškog venca. Dana 16. jula 1982. godine u blizini Ležimira pored auto puta našli smo jednu pregaženu mladu pticu (II-1,2).
8. Coturnix coturnix - prepelica - fürj (-,2). Prepelicu smo čuli 31. jula 1983. godine na livadi kod manastira Hopovo.
9. Phasianus colchicus - fazan - fácán (1,-). Evidencijalno smo 13. jula 1982.godine kod Mutalja.
10. Gallinula chloropus - barska kokica - vízityúk (1,-). Na Mutaljskom jezeru 13. i 16. jula 1982. godine posmatrali smo 1 ad. i 2 juv.

11. Tringa ochropus - prutka pegava - erdei cankó (1,-). Jednom je vidjena na Mutaljskom jezeru 13. jula 1982. godine (I-1).
12. Actitis hypoleucos - mala prutka - billegető cankó (1,-). Vidjena na Mutaljskom jezeru u malom broju (I-2).
13. Larus argentatus - srebrni galeb - ezüstsrály (-,2). Iznad raskrsnice kod Iriškog venca 29. jula 1983. godine u pravcu Novog Sada preletele su 3 ptice (I-3).
14. Columba oenas - golub dupljaš - kék galamb (-,2). Vidjen je u šumi kod Paragova 30. jula 1983. godine (I-1).
15. Streptopelia decaocto - gugutka - balkáni gerle (1,2). Zabeležena je više puta u blizini hotela, a kod Ležimira i Hopova u voćnjacima (II, III-1,2,3).
16. Streptopelia turtur - grlica - gerle (1,2). Evidentirana je na oba područja sa približno istom frekvencijom (II, III-1,2).
17. Cuculus canorus - kukavica - kakukk (-,2). Evidentirana je 1. jula 1983. godine u šumi kod Vrdnika (I-2).
18. Asio otus - sova utina - fűlesbagoly (1,-). Evidentirana je 17. jula 1982. godine u šumi kod Ležimira (I-1).
19. Apus apus - čiova crna - sarlósfecske (-,2). Videli smo samo jednu pticu kod raskrsnice na Iriškom vencu 27. jula 1983. godine (I-1).
20. Merops apiaster - pčelarica - gyurgyalag (1,-). Pčelarica se gnezdí na uzvišenju ispred hotela "Fruška gora" kod Ležimira. Nadjene su dve kolonije (III-3).
21. Upupa epops - pupavac - búbos banka (1,-). Vidjen je nekoliko puta ispred hotela "Fruška gora", u voćnjacima i pašnjacima (II-1,2).

22. Jynx torquilla - vijoglava - nyaktekercs (1,-). Par puta je evidentirana u voćnjacima oko Ležimira (II-1).
23. Picus viridis - zelena žunja - zöld kullő (1,2). Evidentirana je na oba područja, mada je oko Ležimira nešto češća (III-1,2).
24. Dryocopus martius - crnja žunja - feketekarkály (-,2). Vidjen je jedan par 2. avgusta 1983.godine u šumi oko "Elektrovovodine", istočno od Iriškog venca (I-2).
25. Dendrocopos major - veliki šareni detlić - nagy tarkaharkály (1,2). Evidentiran je na oba područja sa približno istom frekvencijom (II-1,2).
26. Dendrocopos medius - srednji šareni detlić - közép tarkaharkály (1,2). Javlja se na oba područja sa približnom frekvencijom (III-1,2).
27. Galerida cristata - čubasta ševa - pipiske (1,-). Oko Ležimira na kulturnim poljima i pašnjacima više puta evidentirana (II-2,3).
28. Lullula arborea - šumska ševa - erdei pacsirta (1,-). Zabeležena je na pašnjacima oko Ležimira (II-1,2).
29. Riparia riparia - lasta bregunica - parti fecske (1,-). Vidjena je 13. jula 1982. godine iznad Mutaljskog jezera (I-1).
30. Hirundo rustica - seoska lasta - fűsti fecske (1,2). Evidentirana je na oba područja. Brojnost je veća oko Ležimira. Gneždjenje je utvrđeno na hotelu "Fruška gora" kod Ležimira i na zgradi benzinske pumpe na Iriškom vencu (III-1,2,3).
31. Delichon urbica - gradska lasta - molnárfecske (1,2). Gnezdí se na oba lokaliteta, ali je u okolini Ležimira mnogo češća (III-1,2,3).

32. Anthus trivialis - šumska trepteljka - erdei pityer (1,-). Vidjena je par puta u šumi kod Ležimira (II-1).
33. Motacilla alba - bela pliska - barazdabillegető (1,2). Par puta je evidentirana na oba područja i kod Mutaljskog jezera i kod Paragova (II-1).
34. Troglodytes troglodytes - carić - ökörszem (-,2). Vidjen je par puta kod potoka, u šumama kod Iriškog venca (II-2).
35. Erithacus rubecula - crvendač - vörösbegy (1,2). Zabeležen na oba područja mada nešto češće oko Iriškog venca (II, III-1,2).
36. Luscinia megarhynchos - mali slavulj - fülemüle (1,-). Vidjen je par puta u šumama oko Ležimira (II-1).
37. Phoenicurus ochruros - planinska crvenorepka - házi rozsdafarkú (1,-). Evidentirana je 15. jula 1982. godine na uzvišenju ispred hotela "Fruška gora" kod Ležimira (II-1,2).
38. Phoenicurus phoenicurus - obična crvenorepka - kerti rozsdafarkú (-,2). Par puta je evidentirana na Iriškom vencu u blizini hotela "Venac" (II-1,2).
39. Oenanthe oenanthe - obična belka - hantmadár (1,-). Kod Ležimira na uzvišenju ispred hotela par puta je vidjena (II-2).
40. Turdus merula - crni kos - feketek rigó (1,2). Kao obična ptica javlja se na oba područja, naročito na rubovima šuma i u žbunovima pored puteva. Oko Ležimira nadjeno je i gnezdo u bukovoj šumi 13. jula 1982. godine (III-2,3).
41. Turdus phylomelos - drozd pevač - énekes rigó (-,2). Evidentiran 28. jula 1983. godine u parku oko spomenika na Vencu (I-1).

42. Sylvia communis - obična grmuša - mezei poszáta (-,2). Vidjen je par puta u parku, oko spomenika na Vencu (II-1,2).

43. Sylvia atricapilla - crnoglava grmuša - barátposzáta (1,2) Obično je na oba područja. Vidja se u šumama i na livadama sa žbunovima (II, III-1,2).

44. Phylloscopus collybita - običan zviždak - csillapcsallap-fűzike (1,2). Zabeležen je na oba područja sa približno jednakom frekvencijom (II-1,2,3).

45. Regulus regulus - običan kraljić - sárgafejű királyka (-,2). Evidentiran je 1. avgusta 1983. godine u šumi kod Iriškog venca (I-2). Nalaz je vrlo interesantan pošto je Antai et al. (1969) navode kao zimskog gosta.

46. Muscicapa striata - siva muharica - szürke légykapó (-,2). Par puta je vidjena pored puteva na Iriškom vencu (I-1).

47. Ficedula hypoleuca - šarena muharica - kormos légykapó (1,-). Evidentirana par puta na rubu šume kod Ležimira (I-1).

48. Aegithalos caudatus - dugorepa senica - őszapó (1,2). Zabeležena je na oba lokaliteta, uvek u grupicama od 5 do 15 primeraka (II-3).

49. Parus palustris - obična siva senica - barátcsinege (1,2). Vidjena je u šumama na oba područja prilično u jednakom malom broju (II-1).

50. Parus ater - jelova senica - fenyvescinege (1,2). Evidentirana je na oba područja, 13. jula 1982. godine vidjene su jelove senice u šumi iza hotela "Fruška gora" u pojasu crnog bora. Takodjer su vidjene više puta u parku oko spomenika na Vencu (II-1,2,3).

51. Parus caeruleus - senica plavić - kék cinege (1,2). Vidjena je na oba područja, najčešće u šumama i na rubovima šuma (III-2,3).

52. Parus major - velika senica - széncinege (1,2). Česta je ptica na oba područja. Vidjena je kako u šumama, tako i voćnjacima i livadama sa žbunovima (III-1,2,3).

53. Sitta europaea - brgljez - csuszka (1,2). Na oba područja je česta ptica ali najbrojnija je u biotopima bukovih šuma (III-1,2,3).

54. Certhia brachydactyla - dugokljuni puzić - rövidkarmú fakúsz (1,2). Vidjen je na oba područja u šumama ali u malom broju (I,II-1,2).

55. Oriolus oriolus - vuga zlatna - sárgarigó (1,2). Jednako je često vidjena u šumama na oba područja (II, III-1,2).

56. Garrulus glandarius - kreja - szajkó (1,2). Na oba područja je obična i česta šumska ptica (III-1,2,3).

57. Pica pica - svraka - szarka (1,2). Česta je ptica pašnjaka sa žbunovima i voćnjaka oko Ležimira, a nešto je redja oko Hopova (III-1,2,3).

58. Corvus corone cornix - siva vrana - dolmányos varjú (1,-). Par puta je vidjeno nekoliko primeraka oko Mutaljskog jezera i na kulturnim poljima oko Ležimira (II-2,3).

59. Corvus corax - gavran - holló (1,2). U okolini Ležimira i Vrdnika mnogo je češći nego kod Irškog venca gde smo ga videli svega dva puta (II-2,3), (I-1).

60. Lanius collurio - svračak rusi - tövisszúró gébics (1,2). Evidentiran na oba područja, mada je na livadama i voćnjacima oko Ležimira mnogo češće vidjen nego oko Hopova (III-1,2).

61. Sturnus vulgaris - čvorak - seregléy (1,2). Više puta je evidentiran u preletu nad oba područja (III-3,4).

62. Passer domesticus - domaći vrabac - házi veréb (1,2). Česta je ptica na oba područja naročito na kulturnim poljima i oko naselja (III-3,4).

63. Passer montanus - poljski vrabac - mezei veréb (1,2). Često puta evidentiran na oba područja naročito na rubovima šuma i kulturnim poljima (II, III-2,3,4).

64. Fringilla coelebs - obična zeba - erdei pinty (1,2). Zabeležena je na oba područja, kako u šumama tako i na livadama sa žbunovima (II-2,3).

65. Serinus serinus - divlja kanarinka - csicsörke (-,2). Zabeležena je 28. jula 1983. godine u voćnjaku kod Hopova (I-1).

66. Carduelis chloris - zelentarka - zöldike (1,2). Evidentirana je na oba područja, mada je nešto češće vidjena oko Mutaljskog jezera (II-3).

67. Carduelis carduelis - štiglic - tengelic (1,2). Vidjen je na livadama sa žbunovima na oba područja (II-3,4).

68. Carduelis cannabina - konopljarka - kenderike (1,2). Zabeležena je na livadama kod Ležimira i pored puta Iriški venac - Hopovo (I-1,3).

69. Loxia curvirostra - običan krstokljun - kereszt-csőrű (-,2). Evidentirano 30. jula 1983. godine na borovima 3 primerka, u blizini raskrsnice na Iriškom vencu. Takođe 3. avgusta 1983. godine zabeležili smo 3 primerka na borovima u parku oko spomenika na Vencu (II-3).

70. Coccothraustes coccothraustes - batokljun - megyvágó (1,2). Zabeležen je na oba područja u malom broju (II-3).

71. Emberiza citrinella - obična strnadica - citrom-sármány (1,2). Na rubovima šuma i na žbunovima pored puta (II-3).

72. Emberiza calandra - velika strnadica - sordély (1,-). Evidentiran par puta oko Ležimira (II-1,2).

Z A K L J U Č A K

1982. godine na području Ležimira i okoline zabeleženo je 58 vrsta ptica. Od toga 29 vrsta (50%) u biotopu mešoviti listopadnih šuma, 21 vrsta (36,2%) u biotopu planinskih pašnjaka sa žbunovima i svega 8 vrsta (13,8%) u biotopu močvarnih staništa.

1983. godine na području Iriškog venca i okoline zabeleženo je 49 vrsta.

Ukupno je evidentirano 72 vrste, a 35 vrsta je zabeleženo i 1982. i 1983. godine.

U biotopu mešoviti listopadnih šuma (1983) metodom minimalnog transekta evidentirano je 25 vrsta dok sa metodom cenzusa u tački svega 12.

U biotopu parka oko spomenika na Vencu metodom minimalnog transekta evidentirano je 22 a metodom cenzusa u tački 24 vrsta.

Najfrekventnije i najbrojnije vrste u biotopu mešoviti tih šuma su: *Streptopelia turtur*, *Parus major*, *Sitta europaea*, *Fringilla coelebs* i *Turdus merula*, a u biotopu parka: *Parus major*, *Sitta europaea* i *Dendrocopos major*.

Interesantno je napomenuti i pojavu *Regulus regulus* 1. avgusta 1983. godine i *Loxia curvirostra* 30. jula i 3. avgusta 1983. godine na Iriškom vencu.

L I T E R A T U R A

- Antal, L., Fernbach, J., Mikuska, J., Pelle, I., Szliyka, L. (1969). Register of Birds of the Autonomus Province of Vojvodina. *Larus*, 23: 73-127, Zagreb
- Garovnikov, B. (1979). Imenik ptica SAP Vojvodine. *Priroda Vojvodine*, god. V-1979, Novi Sad

- Matvejev, S.D. (1950). Rasprostranjenje i život ptica u Srbiji. Srpska akademija nauka, Monografija, br.161, Beograd
- Matvejev, S.D. (1976). Pregled faune ptica Balkanskog poluostrva I deo. SANU, knjiga 46, Beograd
- Matvejev, S.D., Vasić, V.F. (1973). Catalogus faunae Jugoslaviae; Aves IV-3, SAZU, Ljubljana
- Pekić, B. (1978). Ornitofauna Fruške gore i njenog podnožja u okvirima postojećih staništa. Matica srpska, Monografija Fruške gore, Novi Sad
- Pelle, I., Ham, I., Rašajski, J., Gavrilov, T. (1977). Pregled gnezdarica Vojvodine. Larus, 29-30, Zagreb
- Peterson, R., Mountfort, G., Hollom, P.A.D. (1961). Die Vögel Europas. Verlag Paul Parey, Hamburg und Berlin
- Voous, K.H. (1980). List van Europese Broedvogels, inclusief Nederlandse Vogellijst. Limosa 53: 91-104, Amsterdam.